

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Contextul și necesitatea adoptării proiectului de lege

În România, un număr semnificativ de furnizori de servicii sociale – atât publici, cât și privați – desfășoară activități de asistență socială stradală, în special pe timpul nopții. Echipele mobile de intervenție în stradă și serviciile de tip ambulanță socială, prevăzute de art. 59 alin. (1) lit. a) din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, deservește persoanele fără adăpost, victimele violenței în familie, persoanele cu adicții, tinerii în situații de risc și alte categorii de persoane vulnerabile care se află pe străzi în timpul nopții.

Aceste autovehicule opresc frecvent pe partea carosabilă sau pe marginea drumului, în zone slab iluminate, pentru a acorda asistență persoanelor aflate în situații de dificultate. În condiții de vizibilitate redusă – pe timp de noapte, în condiții meteorologice nefavorabile sau în zone fără iluminat public adecvat – autovehiculele de asistență socială stradală nu sunt suficient de vizibile pentru ceilalți participanți la trafic. Aceasta generează un risc real de accidente rutiere atât pentru personalul furnizorilor de servicii sociale, cât și pentru beneficiarii aflați în proximitatea vehiculelor.

În prezent, legislația în vigoare – respectiv art. 32 alin. (2) lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 – autorizează utilizarea semnalelor speciale de avertizare luminoasă de culoare galbenă doar pentru categorii limitate de vehicule: cele cu gabarit depășit, cele care transportă mărfuri periculoase, cele destinate lucrărilor de drumuri, curățeniei, dezapezirii sau tractării. Autovehiculele furnizorilor de servicii sociale nu sunt incluse în această enumerare, deși activitatea lor presupune staționări frecvente pe carosabil sau pe marginea drumului, în condiții de risc comparabile cu cele ale vehiculelor deja autorizate.

2. Analogia cu precedentul legislativ – Salvamont și Salvaspeo

Prezentul proiect se înscrie în aceeași logică legislativă care a stat la baza modificării art. 32 alin. (2) lit. b) din O.U.G. nr. 195/2002 prin includerea autovehiculelor serviciilor publice Salvamont și Salvaspeo în categoria celor autorizate să utilizeze semnale speciale de avertizare luminoasă. Inițiativa respectivă (Legea nr. 1 din 3 ianuarie 2023 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice), depusă în Parlament în 2014 și adoptată de Camera Deputaților în decembrie 2022, a corectat o anomalie legislativă prin care structuri recunoscute ca servicii de salvare și urgență nu aveau dreptul legal de a folosi semnalizarea luminoasă corespunzătoare.

O anomalie similară există în cazul furnizorilor de servicii sociale care efectuează intervenții nocturne pe străzi: legislația îi recunoaște ca furnizori de servicii esențiale, le reglementează activitatea prin Legea nr. 292/2011 și le impune standarde de calitate și acreditare, dar nu le asigură un cadru de siguranță rutieră adecvat activității pe care o desfășoară.

3. Scopul și efectele proiectului de lege

Proiectul de lege propune completarea art. 32 alin. (2) lit. c) din O.U.G. nr. 195/2002 prin adăugarea, în lista vehiculelor autorizate să folosească semnale speciale de avertizare luminoasă de culoare galbenă, a autovehiculelor aparținând furnizorilor de servicii sociale acreditați, potrivit legii, care desfășoară activități de asistență socială stradală sau servicii mobile de intervenție în regim de urgență.

Efectele preconizate sunt următoarele:

- a) Creșterea vizibilității autovehiculelor de asistență socială stradală în condiții de vizibilitate redusă, contribuind la prevenirea accidentelor rutiere;
- b) Protejarea personalului de asistență socială și a beneficiarilor serviciilor sociale – persoane vulnerabile care se află pe marginea drumului – prin avertizarea celorlalți participanți la trafic;
- c) Corelarea prevederilor O.U.G. nr. 195/2002 cu cadrul legislativ stabilit de Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, care recunoaște serviciile mobile de intervenție în stradă și ambulanța socială ca forme de organizare a serviciilor sociale adresate persoanelor care trăiesc în stradă;
- d) Descurajarea utilizării abuzive, prin condiționarea dreptului de a utiliza girofarul galben de acreditarea furnizorului în condițiile legii și de exercitarea efectivă a activității de asistență socială stradală, în timpul programului de lucru.

4. Garanții împotriva utilizării abuzive

Proiectul limitează dreptul de utilizare a girofarului galben exclusiv la furnizorii de servicii sociale acreditați potrivit legii – adică furnizori care au parcurs procedura de acreditare prevăzută de Legea nr. 292/2011 și de legislația secundară aferentă. Totodată, utilizarea este permisă doar în timpul programului de lucru, adică în mod direct corelată cu exercitarea efectivă a activității de asistență socială stradală. Inspectoratul General al Poliției Române își păstrează competența de autorizare a utilizării dispozitivelor speciale luminoase de culoare galbenă, conform alin. (2) lit. c) teza finală din O.U.G. nr. 195/2002.

Este important de subliniat că semnalul luminos de culoare galbenă nu conferă drept de prioritate în trafic și nu permite încălcarea regulilor de circulație, ci servește exclusiv ca semnal de avertizare, obligând ceilalți participanți la trafic să circule cu atenție sporită, conform art. 32 alin. (1) lit. c) din O.U.G. nr. 195/2002.

5. Conformitatea cu legislația europeană și cu normele constituționale

Proiectul de lege nu contravine niciunei norme de drept european și este compatibil cu reglementările Uniunii Europene în materie de siguranță rutieră. Reglementarea propusă își găsește temeiul constituțional în art. 22 alin. (1) din Constituția României („Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică”) și în art. 47 alin. (2) privind dreptul la asistență socială.

6. Impactul financiar

Prezentul proiect de lege nu implică cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat sau de la bugetele locale. Achiziționarea și montarea dispozitivelor speciale de avertizare luminoasă de culoare galbenă vor fi suportate din bugetele proprii ale furnizorilor de servicii sociale. Omologarea dispozitivelor se realizează conform procedurii deja existente, fără a fi necesară crearea unor mecanisme instituționale noi.

CRISTIAN GHINȚĂ, SENATOR, USR

VICTORIA ȘOȚIU, SENATOR NEAFILIAT

**Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a
Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice**

Nr. Crt.	Nume și prenume	Grup Parlamentar	Semnătură
1.	CRISTIAN GHINEA	USR	
2.	PĂUN CYNTHIA	USR	
3.	CÎBU DEACONU RUXANDA	USR	
4.	VICTORIA STOICU	NEO FID	
5.	Petr Florin Naugle	PSD	
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			